

J E L E N K Ö R.

37. szám

Pest, szombat majus 9kén

1835.

E o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (kinevezés; tisztválasztások Verőcze, Temes és Vas vmegyében; dunamelléki superint. főcurator; zilahi tudósítás; aradi g. n. egy püspökség; különféle.) Ausztria (3ik summeringi verseny.) Anglia (M. Chronicle ezikkjei; pápisták üldöztetése Irlandban; legújabb tudósítások.) Franciaország (Berryer beszéde az amerikai követelés tárgyában; Livingston ur helyzete; követházi viták 's egyebek.) Spanyolország (Mina nyilatkozása; Valdes; új nemzeti bank.) Portugália (a' királynénak új házasságra lépése országos kívánat.) Németország. Vidéki gabonaár.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Ó cs. kir. Főlsége a' magyar kir. udv. Kancellariához april. 22kén intézett legfensőbb határozata szerint Végh Antal, Komárom vmegyei főszolgabíró a' magyar kir. Helytartósághoz tiszteletbeli titoknokká méltóztatott kinevezni.

F. e. majus 5dikén állé Verőcze vgye m. Szegedy Ferencz es. aranyk. hétszemélyi főtörvényszéki közbíró, mint a' tisztelt megye főispánja elnöksége alatt 18 év után ismétli tiszt-választó székbeli ünnepét Eszéken. Minden a' tárgyhoz illő komolysággal 's diszes csendben ment véghez annyira, hogy két órai időszak alatt az egész szertartásnak vége lett, szavazásra pedig csak egyszer jött a' sor 's az egésznek következménye ez: 10 alispán: Szallopek János cs. k. udvarnok 's tanácsnok; 2dik: Pejacsevich László gróf; főjegyző: Szallopek Lajos; 10 aljegyző: Bosnyák Rók; 2dik aljegyző: ifj. Jankovich János; főadószedő: Jankovich József; aladószedő Knezevich Kázmér; kerületbeli: Gludovác Ferencz; fő ügyész: Hoblik Márton magyar tudós társ. tag; al: Kozics János; főbírák: a' verőczei járásban Spiesz György; az eszéki középpontiban: Dellimanich Xav. Ferencz, a' diakováriban: Szutlich Samu; a' valpóiban: Mihálovich Zsiga. Alszolgabírák: a' vucsin kerületben: Mihálovich Péter; a' nassicziban: Bellossevich Pál; a' miholócziban: Mihálovich Ignác; Eszéken középponti alszolgabíró: Knezevich László. Esküttek Verőczén: Kozics Adolf Antal; Eszéken: Ivánossics Ferencz; Diakovárott: Mihálovich Sándor. Táblabírák díjjal: Kisfaludy Benjamin 's Kugler Antal. Tiszteletbeli főjegyző: Pejacsevich nep. János gróf; aljegyző: Dellimanich László; tiszti alügyész: Kugler István. Levéltárnok: Kussevich Jakab.

Temes RRei april. 28kán tartván a' megyei tisztújítószék, miután a' megyének eddig volt első alispánja Muslay László k. tan. ur betegeskedése miatt hivataláról a' RR. köz sajnálkozásra lemondott, a' választások következőkre estek: 10 alispán Deseöffy Antal eddig főjegyző 's országgyűlési követ; 2ik alispán: Ambrózy Lajos ezelőtt főszolgabíró; főjegyzőnek Várkonyi Adám; első aljegyzőnek Tessényi János; 2diknek Fischer István 's levéltárnoknak Jablonczay Adám uu. a' főispáni helytartó b. Gerliczy Mihály ur ó excoja által nevezettek ki. Főadószedő: Bogma István; 2ik főadószedő Ormos András; fizetéses táblabírák: Laczkovics István és Vizkelethy Ignác; főügyész: Osztóics János; alügyész: Arizy Károly; számvevő: Slachta Lajos; főbírák: Kövér János, Szabó Antal, Laczkovics János, és Papházy Miklós; alszolgabírák: Bogma Mihály, Milecz József, Constantinovics Sándor, Gyika Tivadar, Körtvélyes János, Csiky István, Balazs Sándor és Kapdebo János; esküttek: Terstyánszky András, Kapdebo János, Lu-

kács Antal, Podhorányi József, Mesko Ezechiel, Hájósy Lajos, Kardos Imre, Andreovics György, Szabó József, Rácz Albert és Kumánovics Sándor; aladószedők: Niamesnyi Gábor, Fekete Ferencz, László Mihály, és Papházy Gábor; szekerezési, biztos: Károssy Imre; csendbízatosak: Korényi Zsigmond és Prusinszky Miklós; természetnyeni biztosak: Ballya Ignác, Rozzer Jakab, Dlohoczky István, és Kirovics Damaszkin; hadnagy: Szabó Antal; várnagy: Szilágyi Ignác; első földmérő: Böjtös Imre, 2dik Gyóry Lajos uu. Az egész tisztválasztás másfél óra alatt ment véghez. Egy alkalommal a' megválasztott első alispán ur országgyűlési követségéről lemondván, helyébe főbíró Laczkovics János ur választott képviselővé.

April. 30ikán tartá Vas vmegye is tisztújítószékét. Első alispán lett Bertha Ignác, 2ik Békassy Imre. Új főszbírák: Szluha Márton, Lippics Antal és Dénes Gábor; új alsz. bírák: Széll Kristóf, Laky György, Csernel Gusztáv, Ivánkovics Antal és Augusztics uu; különben a' voltak jobbára megmaradtak. A' választás még más nap is tartott. Szavazók száma 5027 volt. Minden a' legjobb rendben és csöndességben ment véghez. (bővebben máskor).

A' dunamelléki ev. reform. egyházi kerület maj. 4kén Pesten tartott gyűlésében az elhunyt gr. Wartensleben Károly ur helyébe főcuratorrá szavazati többséggel gr. Teleki Sámuel urat; egyházi kerületi főjegyzővé pedig kecskeméti prédikátor és esperes Polgár Mihály urat választá.

Arad g. n. egy. püspök-megyét, szívből eredt öröm lépé meg, midőn Rácz Gerazim hittudománytanító 's aradi protosinodus urnak, b. emlék. I. Ferencz királyunk által f. eszt. feb. 3kán az aradi püspökszékre történt kineveztetését megérté. — Az új püspök ur, miután felszenteltetése 's főpapi koronával fölruháztatása Sztratinovics István érsek 's metropolita ur által april. 6kán teljesített, sieté mentülelőbb övéinek körébe visszajutni és székhelyét elfoglalni. Mingyárt Bezdin mellett, hol megállapodott vala, Szekulics György városi tanácsbeli ur által a' város és egyházi község nevében rácz nyelven, Lukácsik Gergely esperes 's a' tanító-készítői kir. intézet lelkésze által a' papirend 's intézetek nevében oláh nyelven, továbbá a' bodrogi határnál Konstantiny Döme kir. oktató által oláh-nyelven, Mihálovics Lázár városi főbíró által a' város szelín-kiák beszéddel megtiszteltetvén, a' rácz polgári katonaság, számos lovagló ifjak 's 50 hintó kísérete, mozsár-durrogas és harangzugas közt érkezett virágvasárnap délután Aradra; itt a' lakához vezető utca végén, a' reá várt számos papság, városi tanács és polgárság, czéhek, iskolai ifjuság, 's több mint 4—5 ezer emberből álló 's a' jó atyát tiszta lelki örvendéssel várva váró sokaság

arancs-

ra foly-
omé és
ettek. A'
elt meg
abb vá-
ár sok-
kilátást
bi hírek;
eskedő-
ak meg-
gyap-
odottabb
ittetnek.
s muta-
Lausan-
tül Au-
i a' ke-
re egy-
Ezen ut-
Magyar-
ország,
's mind
ot tűz ki
ybül né-
50 lie-
's bort
állapot-
gyobb fá-
breslaui)
e Bogus-
közli éj-
nég csak
ely v. bil-
Regulus-
ég nem is
bb 27 's
é a' bécsi
3kán pe-
rofessor,
áltét (fo-

piaczi
k. 1835:

közép- szerű	csé- kely
116	113
—	—
100	93
88	86
66	60
—	—
—	—
100	—

közé pásztori nyíltszívűséggel leszállván, Zsulányi Gábor hittudomány-oktató ur által oláh nyelven üdvözöltetett; mellynek végével püspöki diszben számtalan „éjlen” ’s egyházi ének közt a’ székesegyházban menvén, ott, miután Petrovics György esperes ur által rácz nyelven, Novák Pál ezred-káplán ur által pedig oláh nyelven újra üdvözölő beszédekkel fogadtatott, a’ Mindenhatóhoz intézett ájtatosság után, majd az Istenben boldogult ’s felejthetlen emlékezetű I. Ferencz, mint őt legkegyesebben kinevezte királyunknak történt halála felől szívbéli kesergését kijelentvén, majd új országló fejedelmünk hosszas és szerencsés ország-lásaért a’ Mindenhatót kérvén, az egész ausztriai ház boldogságaért ’s örök időkre leendő főnmaradásaért a’ mennyei Gondviseléshez fohászkodván, vallásának védelmezését és szentül megtartását ’s tartatását vallván és fogadván, a’ nagyszámu vendégeket pedig ’s az egész népet atyailag megáldván lakhelyére ment. Uton háladatos tanítványi nevében magyar és oláh nyelven, palotájában pedig Heim Domokos polgármester ur által a’ város nevében ismét magyarul, Gavra Sándor kir. tanító ur által pedig az intézet nevében diáku üdvözöltetett. Mindnyájoknak a’ tisztelt püspök ur az üdvözlési nyelven szíves köszönését nyilatkoztatá. Ezek után nagyestörtökön sz. mise alatt 12 papnak lábait mosá meg, kinevezvén ez alkalommal Zsulányi Gábor urat, mint az isteni tudományokban 12 év óta volt fáradhatlan tanító tisztársát, a’ tanításhoz gerjesztendő még nagyobb ösztön végett, béli esperesnek.

KÜLÖNFÉLE. A’ theresienbadi nagy lotterianak Bécsben april 27ikén kihuzott első nyertes száma, melly 250.000 frtot nyert, Pozsonyban adatott el, ’s köz hírnél fogva néhány (országgyűlési) ifjakbul álló társaság birtokában van; — a’ 15.000 frtot nyert sorszám hasonlóan Magyarországnak kelt el; az 5000 fr. nyertes pedig egy pesti izraelitáé. — Adakozások a’ pesti vakok intézetére: Markóczy Márk 4 fr., Wiszmüllerék 2 fr., Klemencz asz. 23 kr., Moder Teréz 4 fr., Kreiner Francz. 4 fr., Orlandiny Erzs. 4 fr., Müller Erzs. 40 fr., dr. Forgó György Pest vmegye főorvosa a’ magyarnyelv-tanító fizetése javítására 48 fr., Körös vmegye 8 fr. 52 kr., a’ tiszáninneni ev. ref. superint. 50 fr. 56 kr., a’ dunántuli ágost. v. superin. 44 fr. 21 kr., Kassa városa 12 fr. 34 kr., Győr v. 100 fr., Szabadka 37 fr. 20 kr., Nagyszombath 12 fr. 24 kr., Breznóbánya 28 fr. 1 kr., Külkey Henrik ügyvéd ur 40 fr., Wenzel János 1 fr., Podzemsky Mihály 10 fr., Fleckenstein Rozál 2 fr. valamennyi pengő pénzben. — April 9dikén tartatván a’ rév-komáromi ref. iskolában a’ tanuló leánykák közönséges próbatéte, ez alkalommal a’ több idegen nyelvű leányka közt dicséretesen megkülönbözteté magát Mayer Aloizia izraelita, kinek is érdemes tanítójához intézett bucsuzó szavait a’ számosan jelen volt szülék olly érzékenyen vevék, hogy azokat más leánykák’ buzdítására nyomtatásra érdemeseknek ítélek. — April 25kén végzé orvos-és élet-pályáját Zilahon néhai orvos dr. Fazekas Sámuel, előbb ns Kővárvidéke, utóbb Közép-Szolnok megye rendes fő orvosa, életének 65kében ’s 28kán egy fölötté tartatott emlékbeszéd után, ön meghagyataként, a’ nyírségi temetőbe (Wesselényi Miklós jószágga) viteték örök nyugalomra. Az üdvözölt talán első vala Erdélyben, ki a’ hasonszenvi (homoeopa-

thiai) gyógymódot, annak nagy alapítója után, felfogá, benne apostolkodék, ’s többeken foganattal gyakorlái is. Béke hamvainak! Erd. Hir. A’ Közép-Szolnoki Casino ez idei félévi közgyűlése, választottsági határozat által, f. majus 25kére, mint az akkor tartandó megyei derék-székezesek másod napjára, határozatott. Erd. Hir.

AUSZTRIA.

3dik simmeringi verseny majus 4kén.

1. 100 arany egy serlegben, belföldi minden lóra. 2 angol mérföld. Tétel 12 arany minden futó lótól, bejelentett de később visszahuzott lótól 4 arany. Ezen tételek összesége 25 aranyig a’ második lóé; azon felül az első és második ló közt osztatik föl. — 4e 94 font. — 5e. 104 ft. — 6e. 106 ft. Mén 2½ fonttal többet, félvér 3 fonttal kevesbet. Lionel mint a’ mult évi pesti asszonyságok billikomának nyertese 2 fonttal többet vizs. — Bejelentve volt hat ló; futott három: Széchenyi Ist. gr. 4e ménje Lionel 1ső. Nádasdy Tam. gr. 5e fekete ménje Childe Harold. 2dik. Ugyannak 5e pej kancz. Fair Duchess 3dik.

2. 280 arany minden belföldi ivadékaire azon ménnek vagy kanczának, mellyek az 1829től fogva fenálló ny nevezett Nyolcz évü díjért futottak. — 3e. 90 font. 4e. 101 ft. 5e. 106 ft. kancza 2½ fonttal kevesbet. — Bejelentve volt hét ló; futott négy: Széchenyi Ist. gr. 4e pej ménje Ronda 1. Clam-gallas gr. által nevezve Nádasdy Tam. grófnak 4e. pej kanczája Caroline 2. Sándor gr. által nevezve Nádasdy Tam. grófnak 3e barna kanczája Miss Watton 3. Eszterházy Mih. gr. 5e. sárga kancz. Victorine 4.

3. Elegyverseny 3 esztendő beföldi lovakra. Hunyady Józsa. gr. szürke ménje Osman, 95 ft. 1. Nádasdy Tam. gr. barna ménje Bug Yargal, 95 ft. 2.

4. Handicap verseny (olly verseny, mellyben a’ terhek köz megegyezés szerint a’ lovak tehetségeihez képest határozatnak meg, nem ügyelve a’ szokott teher-arányra) 82 arany, 2 angol mérföld. Széchenyi Ist. gr. 3e. pej kanczája Híretlen 1. Festetics Mik. gr. 5e. barna kanczája Esmeralda 2. Liechtenstein Aloiz hg. sárga kanczája Lucy 3. Híretlen 80, Esmeralda 90, Lucy 110 fonto vitt.

5. Elegyverseny ½ ang. mf. Egyenlő teher. Waldstein J. gr. 5e barna kanczája Haidee 1. Zichy F. gr. 5e sárga ménje Cedric 2. Nádasdy Tam. gr. barna lova Baldogh 3.

6. Poststakes (mellyben a’ lovak nem sokkal a’ futás előtt neveztetnek); 135 font, a’ palya utolsó egyenes vonala; minden lóra kivéve az april. 27kén idomítás alatt volt angol telivér lovakat. Nevezés a’ futás előtt felórával. Liechtenstein Fer. hg. lova Jungfrau egyedül állott ki.

ANGLIA.

Az evangelium-terjesztési társaság ösztönzésére Londonban martz. 3án aláírás nyittatott a’ Nyugatindiaiban most felszabadult barnáknak építendő iskola- és szentegyházakra. Az aláírás 26.000 font sterlingnél (azaz majd három száz ezer pengő forint! be szép adakozás olly hamar!) többre megyen már. Az aláírók közt vannak: a’

keresztyén isméreteket terjesztő társaság 10,000 font sterlinggel; az evangelium-terjesztés társasága 5000 fonttal, a' barnákat oktató egyesület szinte 5000 fonttal, a' nyugotindiai kereskedő társaság 1000 fonttal, számos püspök, mindenik 100 fonttal. — Azon parlamenti biztosság, mellynek O' Connell és Ruthven urak dublini követekké választását kelle megvizsgálni, egy más albiztosságot nevezte ki, melly a' nyomozást magában Dublinban tenné meg. Ez nagy kedvezés O' Connell és Ruthven urakra nézve, mivel a' tanúk Londonba hozatása tömérdek költségbe került volna. — Martz 19én Beresford marsal Irlandban birtokairól 73 bérlő (320 tagbul álló) családot üzött el, azon egyetlen oknál fogva, mert katolikusok 's a' marsal kifejezése szerint „pápista zendítők.“ Ezelőtt pedig 350 személyt zaklattott el ugyanazon okból! Az irlandi lapok megható színekkel festik az elüzötték inségét, kik helyett a' marsal merő protestansokat hiva meg, 's azt kérdik már most: illyek é a' kiengesztelésre vezető lépések? — Említettük, mi marczongló jegyzéseket tön a' Times a' whigek összeköttetésökre a' radicalokkal 's mi vészesnek kürtölé azt; most azonban a' Morning-Chronicle jóslata szerint egyszerre hangot másit, 's azt veté a' whigek szemére, hogy nem egyesültek a' radicalokkal, kiket a' whig büszkeség áldozatának nevez. A' Globe is előre jövendölé ezt, mert a' toryk már előbb is szólalkoztak így magányos beszélgetéseikben, hogy a' reformerek külön szakaszt elválasszák egymástól. A' Standard mindegyre sürgeti hogy álljanak a' whigek a' torykkal össze, mire a' Morning-Chronicle így felel: „A' toryk még mindegyre semmit sem ohajtanak vágyvástabb, mint egyesülést a' whigekkel. Ők semmi mást nem kívánnak, minthogy a' whigek a' reformerség minden más osztálytól külön váljanak. „Ha, így szólnak ők, ti valamennyi szövetségesiteken kiadtok, szívesen támogatunk benneteket.“ Melbourne kormányának mult novemberi elbocsáttatása legjobb válasz a' toryk minden hasonló ajánlataikra. Illyesekre csak a' kétségbeesés birhatta őket. A' nép kedvezését Palmerston l. iránt, mellyet a' tory lapoknak ellene zudított lármája csak öregbíthet, oda tanácsolja fordítani a' M. Chronicle, hogy a' külminister ezentul ne hagyjon meg annyi toryt a' külső követségeknél, kik lehetetlen, hogy kellőleg v. kívántatól támogatásuk rendszabályit. — Bedford hg. J. Russel lord édesatyja igen rosszul van. Westminsterben april. 22én nagy gyűlés tartatott azon intézkedés miatt, nehogy J. Russel lordnak Devon megyében újra megválasztatása költségbe kerüljön. E' gyülekezeten fő szónok vala Evans ezredes, Humme, és Fergus O' Connor, 's e' célra nyomban

aláírás határozatott. — Ismét rabszolgával terhelt két hajót fogtak el az angolok; egyiken, melly spanyol, 307 rabszolga volt, 's közülök már 79 meghalt; a' másikon, melly portugáli, 494 rabszolga vala, 's közülök, 11 halt meg az összenszenyomás következésiben.

Londoni legújabb tudósítások szerint april 23kán a' király megérkezvén Sz. Jameslakba, tanácsot tartott, mellyben Lyndhurst lord átnyujtván a' nagy pecsétet, ezt ő fölsége az uj lordbiztosoknak adta által, kik t. i. a' lordkancellár fontos eljárásai v. hivatala teljesítésére kinevezék. E' három biztosok: a' főkancellaria-igazgató, (master of the Rolls) Sir C. C. Pepys; az alkancellár: Sir. L. Shadwell, 's a' főbíró: Bosanguet. Nagyon beszélük, hogy Brougham lord törvényjavaslatot készít a' lordkancellár kötelességei különválasztására a' lordok háza elnökeiktől. Hihetőleg ez utolsó tisztséget a' ns lord maga töltendi be. — A' Courier ap. 25ről Sir John Hobhouse-t, ki kabinetbe jövelele miatt uj választás alá volt kénytelen jutni, Nottingham minden csődülés (concurrentia) nélkül megválasztá. A' Standard, mivel itt kudarcot valla reménye, legalább Morpeth lord választatását kétli, mint-hogy Morpeth ellen York megye nyugati részében Stuart-Wortley szándékozik versenytársul föllépni. — J. Russel lord részére London, Edinburgh és Manchesterben biztosságok állottak föl, hogy költségtelen megválasztatását batka v. fillér aláírások (penny subscription) által biztossítsák. —

FRANCZIAORSZÁG.

Berryer a' követházban így folytatá beszédét az amerikai követelésről april 15kén: „Azt mondották Uraságtoknak, hogy Rives ur az egész adósságot 15 millióval állítá vala kifizethetőnek. Nem tudom, nem azért mondotta é Rives ur a' követelést csak 15 millióra, hogy magát, mint alkuvó, kedvesebbé tegye; de azt tudom, hogy igen sokat fizetünk, ha 25 milliót ajánlunk; mert akkor azokat isrészeltetjük benne, kiket már 1803 ban kielégítettünk. Ez nyilvános pazérlás lenne, mert semmi sem kötelezhet bennünket kétszer fizetni. Mi különös a' mi helyzetünk! Semmit sem adnak előnkbe, mi az egyezést gyámítaná v. tanúsítaná. Ugyanis alkuczikkeinek igazlatára mit terjesztnek előnkbe? az 1834ki biztosság jegyzőkönyvét (nevetnek). Hogyan! tehát nem volna czime az amerikai követeléseknek? Társink közt vannak tengeri dolgokban jártas férfiak. Ha megtörténék, hogy valamellyik hajójok emberestül, terhestül, irományostul, szóval mindenestül elveszett volna, azt hinaók e, hogy azért nagy zavarában volnának? Nem, föllelnék ők az utleveleket, biztositványokat, bizonyságokat, mellyek

a' terhek becsét kimutatnak, 's megtalálnák az árjegyzékeket is. Kérem már most: nem találhat e olly igazoló okleveleket főképp kereskedésüző ország, melly kereskedési érdekeire tetemes áldozatokat tesz, millyekkel a' világon minden kereskedő bir, és szükség esetén azokat elő is adhajtja! Hogyan! 's ezen ország semmit sem mutathat elő? Nem, semmit sem fog előmutatni: mert ha eredeti jegyek (biztosítványok) volnának a' megkívánt föltételek e' követelés jogosítására, látnák uraságtok, hogy mindig olyan hajókról van szó, mellyek 1808ban fogattak el 's mellyek csalárdul futottak ki Amerika-réveiből, és angol eredetű angol árukkal valának megrakodva. De ismétlem, hogy ezen biztosítási jegyeket 's terhijegyzékeket, mellyek mindenütt fön vannak, nem fogják előmutatni. 1812 végével a' rochellei révben állítólag 15 amerikai hajót tartóztattak le; az amerikai consul maga elismerte, hogy e' hajók fele Londonban gyártott papirossal vala megrakva, másik fele pedig amerikai ó papirossal terhelt angol hajókból álla. Én elismérem a' biztosság fáradhatlan törekvését; ő csak olly irományok szerint dolgozhatott, millyeket elibe adtak. Kérem a' tisztes tudósítót: keresgélte e Versaillesban a' tengerügy levéltáraiban? Ott bukkanhatott volna talán oklevelekre lefoglalt hajókról 's a' tengerügyi pénztárba tett fizetésekről. Egy ismérten, boríték alatt okleveleket küldözött hozzám, mellyekből kitetszik, hogy a' tengerügyi kincstár 360,000 frankot fizetett Perseverance brig birtokosának. E' fizetés rendin van. Még is úgy találok az 1834ki czáfolhatatlan oklevélben, hogy Perseverance brig 93,000 dollárral van kitéve 's a' fizetés hasonló nevű birtokosnak történt, mint a' minő itt felhozzatik. Én azt hinném, ez ugyanazon hajó, 's ugyanazon birtokos. Nem teljes ugyan bizonyítványom; de épen azért sajnálom, hogy a' biztosság nem kereste ki a' versaillesi levéltárakat." Dumon ur megjegyze, hogy gyakran van több hajó ugyanazon néven 's ugyanazon nevű kapitánnyal, a' tisztes szónok tiszte volna tehát bebizonyítani e' két hajó azonságát. Berryer: „Ezen fölvilágítás meg nem czáfolja ellenvetésemet. Versaillesban föllehették volna az eredeti okleveleket, a' mellyekből kitetszheték: nem származtak e azok angol gyárból? Kérem: fűrkésztek e Versaillesban?" Dumon: „Versaillesban semmi sincs." Berryer: „Versaillesban nincs semmi, vagy talán Ön nem volt ottan?" Rigay megjegyze, hogy midőn valamelly hajó elfogattik, jegyzőkönyv vétetik föl róla, 's a' födelén talalt valamennyi oklevél a' zárbiróságához (Prisenconseil) küldetik. Berryer: „Bocsánatot kérek a' hadministertől, de a' mondottbul állításom ellen semmit sem következtethetek." (általános

derültség) Persil: „De még is." Berryer: „Jogminister ur, engedje kérdésünket magunk közt kivínunk. Még egyszer kérem: a' tengerügy levéltáriba küldötték e a' hajófödelén lelt okleveleket?" A' centrum: „Ah! ah! folytassa tovább!" Berryer: „Ah! ah! Azt hiszik e, bizonyítani fognak ezzel olly férfi előtt valamit, ki mindenképpen az igazságot ügyekszik kinyomozni? Én azt hiszem, hogy azon hajó kettős neve és kapitánya iránt kérdésem egyszerű volt és alapos. Pénzügyitörvény-elfogadásról van szó, kárpótlás, egyezés, vagy számegegyenlítés czime alatt. Azonban a' kormány elibe egyezéskötéskor semmi világos és helyes oklevél nem vala terjesztve. Az egyetlen, valamit érő oklevél később adatú mint az egyezés; nincs ügyelet a' csalárdságon lelt hajókra, szóval szembetűnő, hogy az amerikaiaknak nincs igazságuk. A' mi pedig a' becsületességi kérdést illeti, úgy találjuk, hogy az 1834ki oklevél által a' kárpótlási osztózásra meghítt hajók már 1803ban kielégítették; úgy találjuk, hogy semmi oklevél sem adatik elő, melly részünkről a' tartozás törvényességét bizonyíthatná. Én részemről Uraságtok lélekisméretére hivatkozom, 's kérem: valljon illy oklevelekre mer e csak egy is kezét emelni 's azt mondani, hogy a' bizonyítások elegendők? E' fölött még azt ohajtanók, hogy az egyezést francia oklevelekkel is támogatták volna, főleg, mivel a' követelések szüntelen növekedtek, más részről pedig a' hajóterhek is versenyt futottak azokkal. Vegye az ember a' hajókat rendre bármellyiket 's hasonlítsa egybe Rives ur eredeti becsléseit az 1834ki biztosság becsléseivel. Igy p. o. egy a' tengeren elégetett hajót Rives ur 9000 dollárra becsül, a' biztosság 19,000re; a' Rives ur által 3900 dollárra becsült Suffren hajót a' biztosság 26,342 dollárra becsülte; egy másikat Rives ur 6000 re, a' biztosság 35,892re (zavar a' centrumban. Nevetés és tetszés a' széleken). Illy oklevelek vannak ám előttünk!" Thiers: „Ön téved." Berryer: „Nem tudom, tévedek e, de ugy e kamara valamennyi tagja is téved velem, a' minister urakat kivéve, kiknek kezeiknél vannak a' fölvilágítások, de megtagadják azokat mi tőlünk. (nevetés 's tetszés) Azt mondom tehát, új oklevelekre van szükségünk. Én részemről még nem látom megfejtve a' talányt, de jól látom azügy nehézségeit. Még azokat sem ismérjük igazán, kiknek fizetnünk kell; 's azokat sem, kiket a' követelés illet. Midőn 1831ben azt mondták nekünk: fizessétek meg a' 25 milliót, mert adósak vagytok vele, bizonyságokat kívántunk arra, hogy adósak vagyunk; 's ekkor olly kimutatásokat hozának föl, mellyek az összeséget 25 millióra emelték 's a' kamara még is félrevető a' kö-

vetel
a' bi
hogy
lyek
ugya
az a
ren,
Mos
kisü
tottá
zott
(val
szeg
foga
183
hogy
ben
pedi
ják
toss
meg
leve
hog
for
állit
Ner
mér
lásá
lan
lött
nen
ked
rés
bal
vile
kü
Olv
szó
ker
's a
és
kel
lob
ni,
az
av
tos
né
mi
kü
az
el
nis
gu
lál
ell

vetelést. Az idén a' szerződés megint előkerül, 's a' biztosság ujjal azt ügyekszik megmutatni, hogy adósak vagyunk; de a' kimutatások, melyekkel 1831ben bizonyították az adósság, nem ugyanazok többé. Mignetur azt mondá akkor, hogy az amerikaiaknak 17 hajójok rontatott el a' tengeren, miből 25 milliónyi kárpótlás származott. — Most 24 elégetett hajót említének, hogy ismét kiszőljön a' 25 millió; 1831ben jegyzékét osztották ki közöttünk az 1810 nov. 1je után elkobzott hajóknak; az idén a' jegyzék egészen más. (valamennyi szem a' tudósítóra és miniszterre szegül). Az 1821ki jegyzékét a' Vicenzai hg. fogadta el; most mást fogadnak el; (élénk zaj). 1833ban az egyezés vitájakor azt mondták, hogy az amerikaiak veszteségibe az Antwerpben elkobzott hajókat nem számíthatni; 1835ben pedig, csak hogy kiteljék a' 25 millió, azt mondják, hogy e' hajókat is be kell tudni. Ez a' biztosságnak nem vétke; de ha közelebb vizsgálja meg az ember az ügyet, a' tettdolgokban, oklevelekben és számokban olly csalfa rugtatást lel, hogy utálattal kénytelen az ember az egyezéstől elfordulni, 's megvetéssel visszavetni: (tetszés). Azt állították, hogy az adósság mindig el volt ismérve. Nem; azsoha sem történt, két tárgyat kivéve; elismérték az adósságot a') hajósergünk utja titkolására elégetett hajók iránt, 's b) a' berlini, majlandi és rambouilleti rendeletek visszavétele előtt elkobzott hajókért. Ezeket kül semmi egyebet nem. E' két cikkért áll a' kárpótlás. Bassano hg. kedvezés gyanánt kérte azt az egyesült státusok részire; de akkor ám, midőn a' császár a' moszkvai balesetek után Franciaország sikkjain az egész világ ellen harczolt, 's midőn töménytelen érdekű lett volna fölbizgatni ellenséget Anglia ellen! Olvassuk csak Bassano hg. tudósítását, miképen szól ő az amerikai követelésekről: „Gyalázatos kereskedés, haszonleső magányosak speculatiója! 's az amerikai követ nem pirul előadni azokat? Ez és amaz oldalról milliókat követelnek. De pénz kell arra, hogy az amerikaiak készek legyenek lobogójuk becsületét föntartani Anglia ellen; adni, adni, 's ismét csak adni kell.“ 'S ezt akarják az 1831ki jusnak nevezni, 's 1834ben megest fölavatni! A' császár maga is émélygett e' gyalázatos fukarságra, melly 30 millió nyereségért egész népet megböcstelenít. (Hosszan tartó tetszés.) A' mi az elismerést illeti, felőlött előttem a' bel 's külminister ellenmondása. A' belminister ugyanis azt mondá: a' restauratio azon gyalázatot követé el, hogy az adósságot meg nem fizette. A' külminister pedig ezt mondtotta: A' restauratio adósságunkat elismerte; mi az egyezést már készen találtuk 's azt csak alá kelle írunk.“ (mozgás) Az ellenmondás nagy, 's ezen ellenmondás mellett az

igazság sem egyik sem másik részen nincsen. (nevetnek) A' szónok ezután az egész alkudozásra megyen által. Uraim, tavaly a' floridai egyezéstről szóltam. A' biztosság azt mondá, hogy az 1819ki egyezésben nincs szó a' San-sebastianban lefoglalt hajókról, hanem az 1797ben elfogottakról. De hisz ez meg van 'szetve. Az 1803ki egyezés 20 milliót ajánla meg francia kalózok (Kaper) által a' tengeren elrablott valamennyi hajóért. Ez tettdolog, mellyből azon következést huzom, hogy gyalázat az amerikai kormányra nézve Spanyolországon 1819ben a' francia 1797ki kalózlátokat (Kaperoy) követelni; pedig az amerikai követ még is követelé azokat Spanyolországon. Itt is ottis Amerika mindig követelt (nevetnek). Az amerikai kormány az 1797ki francia kalózlátokért Franciaország által 1803ban elégítettett ki, még is 1819ben másodszor is követelé azokat Spanyolországon 's Franciaországon az 1834ki kimutatásban 3adszor követelte ugyanazt. Ez tehát a' 3adik fizetés lesz. (megindulás) Még egy perczet kérek. A' kereskedés érdekeire hivatkoztak. Legyen! de ám ez érdek az egyezésben fölvan teljesen áldozva. A' louisianai egyezés Sik cikkjénél fogva Franciaországgal az egyesült státusoknak úgy kellene bánniok, mint legkedvezettebb nemzettel, 's még is 1814ben úgy bántak Angliával, mint a' benszülöttekkel. Az amerikaiak ellenszegünek Franciaország követeléseinek, olly okokbul, mellyek nagy néphez méltatlanok. A' legkedvezettebb nemzet minden joga csak azon csekélységben áll, hogy egy tonnától nem fizet 5 frank vámot. Ezért azonban mi a' borvámot alább szállítottuk; 's azt az ügyes Rives ur tanácsolta Polignac urnak barátságosan. (nevetés) Úgy de itt nem a' tonnávám-különsegről van szó, hanem az egyenlőségről és szabad concurrentiáról (csődülésről). Thiers ur erre vállat vonít. Berryer: sajnál engem, ugye miniszter ur? de hallgasson ki csak végig! (bravo a' széleken) Thiers: „Én egy szót, sem szóltam.“ Berryer: Ön még többet tett. Ön, vállat vonított. Én úgy találtam, hogy a' borvám-leszállítás után Amerikába $\frac{1}{11}$ -el kevesebb bort vitünk ki mint az előtt (megindulás.) Mind a' bor mind a' pamut-vám-leszállítás csak az amerikaiaknak használt. Ez vala sükere az egyezésnek. Én bezárom beszédemet, 's csak azt mondom, hogy Livingston ur levelezése szomorú volt, mert beszéde igazszívü férfit olly aggódásba hozott, hogy a' francia munkások nevében kiesdeklé a' 25 millió-fizetést (mozgás és nagy forrongás). Én az egyezést mint tavaly, most is ostromlom, mert meg vagyok győződve, hogy Franciaország 25 millióval nem tartozik. Uraságtok a' legnagyobb lelkü, de egyszersmind a' legbüszkébb nemzet képviselői 's így nem fogják azt megfizetni, a'

mivel nem tartoznak; nem fogják azt megfizetni, mit szemtelenséggel kívánnak a' francziáktól." E' beszéd ellenére is megajánlotta, mint említettük, a' 25 milliót a' követház 's meg nyomadékul még a' kamatokat is.

A' luxembourgi fénylak mellett a' vádlottak kihallgatására rendelt nagy terem már kész; rajza következő vázlatú: „Földszinen, melly 7, 8 szobából áll, van a' 200 főre terjedhető örség; a' kihallgatási terem az első emeleten, 's négy lépcsőn juthatni oda, mellyek közül kettő a' luxembourgi keribe viszen. A' vádlottak és tanuk háttal fognak állani a' kert felé; a' pairek szinte háttal ülendnek a' palota régi homlokához, mellyet bedeszéskáltak ugyan, de hozzá nem nyultak. A' kert felé vivő főajtó a' paireknek szolgálnd bejárásul. A' vádlottak álláshelye úgy van intézve, hogy 200 személyt befogadhat, azaz: 120 vádlottat és 80 rendőrt. Jobbra onnan padok vannak 100 tanu számára a' vádlottak ellen, balról szintannyiéra a' vádlottak mellett. A' 36 sornyi padokon kényelmesen ülhet 200 pair. A' 2dik emeletben csak kicsiny sz.páholy vankészítve. A' tanuk padjai fölött azok számára vannak helyek, kik jegylap nélkül mennek be. A' hirlapírók számára 60 ülés van készítve. E' fölött marad még 240 hely 10 páholyra osztva, ezek közül egy a' diplomata karnak, egy másik a' követház tagjainak. Ügyvédek számára nincs még hely, hacsak a' pairek és vádlottak közé nem ültetik őket, de akkor semmi üres hely nem fog maradni.

A' Constitutionnel szerint Gérard marsal a' nagypol.pör vitáján megjelenni nem akar's a' Messenger szerint Pontécoulant és Dubouchage 's e' példákat több is készül már követni.—A' toulousei és marseillei ügyvédség is a' párisi ügyvédi kar ellenmondásához állott a' martz. 30ki kir. rendelés ellen. — A' fogoly republicanusok teljesen elszárvák rendet tartani védelmökben, és semmi rézstv.nyiladékot nem engedni maguk közt és ellen. Mindenben a' választott biztosságnak hódolnak, 's ez intézi az egész ügyet. — Azon franczia polgárok, kiknek követeléseik vannak az egyesült státusokon, azt határozták, hogy ha a' kamara a' 25 milliót megszavazza, mit valóban meg is tett, ezen mennyiséget bírói zárlat alá tétetik, míg követeléseiket kifizetendik. — A' követházban april 25én a' biztosság tudósított azon kérdésről: valljon Laurence és Sebastiani urak új választás alá vettessenek é? A' biztosság javasolja: 1) Laurence és Sebastiani uu. úgy tekintessenek, mint követségeikről lemondottak. 2) A' követház parancsolja meg, hogy e' végzés másolatja a' belministerhez küldessék, mi annyit tesz, hogy a' ministerek parancsot bocsássanak ki az illető urak újdon megválasztatásuk iránt. — A' Bon sens

szerint a' j. de Parisnak minden tagadási daczára Maison marsal nem fogadta el a' hadministerséget.

A' követházban april 22én 900,000 frank rendkívüli hitel-vita forga fen a' tengerészet (marine) ügyében 1835re. Ekkor többen fölkeltek a' gyarmatok állapotjáról vitázni, 's a' kívánt hitelt csak azon esetben ohajták megajánlani, ha a' kormány a' gyarmatokban 's különösen Martinique szigetén is illő lépéseket teend a' rabszolgaság fölszabadítására. De más nap a' hitel 650,000 frankkal csakugyan megajánltatott. — A' j. des Débats így elmélkedik Livingston ur helyzetéről Franciaországban: „Az éjszakamerikai egyezés nem sokára a' pairkamarán is átmenend. 'S ekkor Livingston ur tán jónak itélendi személyesen tudósítani kormányát, nehogyismét azon kellemetlenségbe ütközzék, hogy levelezése kinyomassék. Tán az amerikai kormány is helyesnek fogja vélni, őt többé vissza nem küldeni Parisba, hogy megkíméltessek a' követ úr azon zavartól, mellybe a' követház által neki tulajdonított írásbeli kifejezések miatt bukhatnék. Mi nem gáncsoljuk az amerikai kormányt, hogy Livingston ur leveleit olly teljesen 's hamar közzé tette. Ezt intévényei, szokása 's illedéke kívánták talán; de az illyetén nyilván szükségkép azon következtetést huzza maga után, hogy e' vagy amaz alkudozója áldoztassék föl; mert senki sem kívánhatja, hogy olly közbenjáró, ki azon országról, mellyben meg van hitelezve, nyilván rosztat mondott, az általa megbántatott országban örömet fogadtassék. Ezen okok Livingston ur tartózkodását Párisban súlyossá teszik 's visszajövetét igen bizonytalanná; de a' 25 millió tiszta nyereségért e' kis áldozatot az éjszakamerikai kormány bizonyosan meg is teendi. Hadd legyen a' francziáknak is egy kis elégtelők! — A' követházban april 24én a' belminister a' statusisegedelmezésekre kitűzött 2½ millióhoz még 560,000 frankig egészítő hitelt kívánt az idegen menekvők számára. 1835 jan. 1jén 5418 bujdosó nyere segélyt a' franczia statustól 's köztük 4 spanyol, 1 hannoverai, 708 olasz, 2 neufchatteli, és 4713 lengyel. E' szám azóta 202 új menekvővel szaporodott. Most már még szorosabban ügyelnek arra, hogy a' segéltek valóban politikai menekvők legyenek. A' minister dícséré azok nyugalmasb szellemét 's ugyanekkor 250,000 frank hitelt kívánt a' juliusi ünnepekre. —

SPANYOLORSZÁG.

Pamplonából april 8k. Mina következő levelet küldé Madridba a' hadministerhez, mint nyilatkozást, hogy betegsége miatt kénytelen hivataláról lemondani: „Kegyelmes ur! Midőn ő fölsége tavaly septemherben a' fővezéri hivatallal megtisztelt, Camboban voltam beteges állapotom gyógyittatása miatt, 's ámbár mind hálám a' ma-

gas megtisztelő bizodal mért, mind indulatos vágyom a' törvényszerű trónt védelmezni, fölbuzditának e' szép hivatást elfogadnom; gyöngéd érzelemből kötelességemnek hívém mindazáltal gyöngélkedő állapotom felől nem csak bizodalosan és hivatalosan értesíteni a' ministereket, de formaszerint két mellettem volt orvos bizonyossággal is tanusitanom. A' hizelgő buzditások, melyeket e' közben vevék, 's barátimnak rá beszélése, hogy ne mulasztanám el az alkalmat, mellyben hazámnak valódi szolgálatot tehetek, ha mingyárt csupán a' hadi munkálatokat intézném is, — végre elfogadására birtak egy oly felelősségnek, mellyről még kevés példa létezik, vezérül állani ki t. i. silány és ingatag egészségem mellett, 's hazámtól 11 évi száműzetésöm után, egy gyöngé hadsereg elébe. Ha jelen lehet sergeinél a' vezér, föntartja bennök az engedelmisséget 's fenytéket, bizodalmat önt beléjük 's nem nehéz a' győzedelem. Reám nézve rettenetes kín: nem osztozhatnom minden időben fegyverestársim munkáiban 's veszélyiben 's elveszni látnom a' szerencsés alkalmat, melly ő fölsége fegyvereinek új dicsőséget szerezne, 's a' tartományok csendét visszaállítaná. Nov. kezdete óta, midőn a' főparancsnoki hivatalát átvevém, őt vagy hatszor indultam Pamplonából ki, valahányszor t. i. azt tenni a' hadmunkálatok helyzeténél fogva kötelességemnek gondolám 's egészségem is megengedni látszott; de mindannyiszor a' szenvedett utitörődés miatt nyavalyám elannyira megújult, hogy ennek következtében szinte reménytelenül is megfosztattam, hogy később valami elhatározó hadmunkálatnál személyesen is lehessen jelen. Egészségemnek illy aggasztó valódi állapotját a' nélkül, hogy valaha titkoltam volna, még sem fejeztem ki soha ennyire, valamig az, a' kezem alatti csapatok csekély ereje miatt, bajos helyzetemet veszélyessé teheté, mert akkor könnyen kislelkűség és lanyhaság vádja alá eshetém vala; de most, miután a' segéd-csapatok megérkeztek 's Excád még többeket is rendel, mellyek fénylőbb dicsőséget, hatalmasb kifejlést 's tehetősb hadakozást ígérnek: hazám, királyném 's enmagam iránti kötelességemet fognám mulasztani, ha Excádnak nyiltan ki nem jelenteném, hogy ide a' sereghöz oly vezér kell, ki szüntelen vele munkálkodhassék 's alkalmas legyen nem csak naponkénti harcok sikeréről jól állani, de az általunk előre megállapított általános hadakozási tervet is híven üzni 's azt saját felelőssége alatt módosítani, vagy mint körülmények kívánják, változtatni. Reményilem Excád, midőn e' nyilatkozásomat ő fölségének átnyújtandja, azt úgy fogja ajánlani, mint igazságszerető nyilt karakteremnek, 's ő fölsége trónja föntartása, va-

lamint fegyverei dicsősége 's tartományai mentülőbbi kibékülése iránti legbensőbb törekvésemnek kétségtelen tanujelét. Isten őtalmazza Excádat! Pamplona april 8. 1835. Espoz y Mina. — Mint természetes, e' nyilatkozás következtetésében kelle történni Valdes küldetésének Mina helyébe. Valdes, midőn Burgosba érkezett, magával vivé onnan gen. San Miguelt (az egykori ministert) hogy ez a' fötisztikar feje legyen. A' királyné már most végkép lemondott aranjuezi utjáról, 's állandóan Madritban marad, az új vezér tudósításait várando. Grazes ezredes sietteti utját Mancha felé, hol mint híre jött, egyszerre 400 ember csatlakozott a' zendülés zászlója alá. Ez új bajnak a' toledoi nyugtalansággal együtt történte még nagyobb aggodalomba ejti a' kormányt. — Midőn Valdesnek a' táborba küldetését elhatározzák, a' királyné maga vivé az elnökséget a' kormánytanácsban. Mondják, ez alkalommal az idegen közbenjárulás újra szóba hozatott volna, mint a' hosszú hadakozást egyedül végzendő egyetlen mód. De Valdes annyira ellene volt, hogy tűzében kardot rántván „Mig e' vasat viselhetem, ugymond, soha semmiféle idegen fegyveres avatkozásban megegyezni nem fogok.“ E' donquixotteság után egy kicsit lecsillapodott ugyan, de azért heveségeért nem igen látszék pirulni, 's midőn a' királynétől engedelmet kért tüzeskedő viselete miatt, azt hazafi buzgóságának tulajdoníttatni kéré. (Ezelőtt halállal büntetteték, ki a' spanyol király palotájában kardot mert rántani). Egy levelező szerint Spanyolországban új nemzeti bankot szándékoznak állítani, mivel a' mostani San-Fernandoi részint nem felel meg alapítási céljának, részint sarkrendeletileg már igen elidősültek. Az új bank a' brüsselinek és rómainak alakja szerint, 's a' Rotschild-ház hitelén lesz alapítva 's részvényei Parisban és Londonban a' spanyol statuspapirosokkal egyiránti tőzsér-tárgyak. Az alapítás tervét Carrasco kereskedőház indította meg, melly már a' szükséges előkészületeket meg is tevé. Toreno ur, mint finanszminister teljes pártfogást ígért a' kormány részéről. Discontok 's kelet által később az osztalékok 15-re reménylik magasulandónak. Az alapítóke mennyisége még nincs tudva, hanem alkalmasint annyi leendő mint a' brüsseli banké. — Mihelyt az intézet föl lesz állítva, az alapítók azzal főbankokat is emelendének a' nevesb kereskedő városokban. — Bayonnebul a' j. des Débats egy levelet közöl, melly szerint a' carlositák Bergarát april. 17kén nagy győzedelemmel bevették volna; azonban maga a' Débats sem hiszi e' hír valóságát, más lapok pedig mint a' j. de Paris és Constitutionnel egyenesen carlista koholátnak mondják. Annyi való e' dologban, hogy

Zumalacarreguy csakugyan több nap óta ostromlotta e' várat, de Valdes megjelenté hírére tüstént mindennel föl hagyott.

PORTUGÁLIA.

Mint egy levelező után említők, april. 2dik és 3ikán Lissabonban a' követkamara tagjai titkos ülést tartottak a' királyné új házassága 'stalan az ekkor uralkodott zavarok következtetésében a' ministerség-módosítás iránt. Most e' tárgyban a' Times újabb tudósítást közöl, melly szerint ama' gyűlés határozata következő 2 pontban áll, hogy t. i. 1) a' királyné újabb összekelése iránt alkudozás kezdessék az elhunyt Leuchtenberg hg testvérével Miksa hggel, vagy más hggel, ki nem olly házbulszármozott, melly a' szent szövetségben részes, vagy nem a' francia kir. családhoz tartozik; 2) a' trónöröklés biztosítására donna Januaria hg. asszony (szül. 1822 martz. 11). Braziliából Portugáliába hozassék 's azon esetben ha d. Maria magtalanul hal meg, trónörökösnek nyilatkoztassék; megtörténhetvén pedig, hogy a' nevezett hgasszonyt Brazilia át nem engedi Portugáliának, ez esetben d. Maria Amalia (d. Pedro leánya, sz. 1832 dec. 1.) nyilatkoztassék trónörökösnek. Ezen előleges megállapodás következtetésében april. 10kén a' követkamara Barjona ur indítványára az alkotmány 90ik cikkelyét, melly szerint a' királynénak külföldivel összekelése tiltatik, fölfüggeszté; a' pairkamara pedig Taipa gr. javaslatára küldöttséget nevezé ki, melly a' királynéhoz járulván megkérje ő fölségét, hogy az ország java tekintetéből bánatját felejtse 's új házasságra lépjen. Erre a' hírlapokban később következő hivatalos közlemény jelent meg: „Necessidades palota april. 12. Ő leghivebb fölsége ma délben fogadá el a' pairkamara küldöttségét, mellyre bizva volt megkérni ő fölségét, hogy a' status java tekintetéből magát új házasságra eltökélni méltóztatnék. Ő fölsége erre ministereinek adott audientiat 's két órákor kabinet tanácsot tartott, melly csak másfél óra mulva oszlott el.“ Ennyi az új házasságról. A' ministerségi változást Palmella visszavonultától várják, kinek helyébe (a' hadministerségbe) akkor Saldanhat vélik lépendőnek. Freire, mióta belminister, általános kedvességben van mind a' kamarák mind a' nép előtt. — Egyik ellenzési lap azonban más javaslatot is közöl a' királynéhoz intézendő fölírásra, mellyben ő fölsége kéressék a' ministerek elbocsátása végett. E' hírlap fölszólítja a' közönséget, hogy javaslatát aláírással támogassa. — Müncheni tudósítás szerint az elhunyt August hg. szive Münchenbe fog hozatni a' nemzetségi sírjába atyja tetemei mellé. A' hg. édesanyja, fia elhunyt hírére, nehéz betegségbe sülyedt, de

2ike óta már jobban érzi magát. Kétséget nem szenved, hogy az özvegy császárné (d. Pedro özvegye) néhány hónap mulva szinte Münchenbe jövend' s ezentul lakását állandóan ott veendő. — A' portugáli határszélen a' portugáli katonaság, egy oda áttört spanyol guerilla-csapatot, belőle 9 embert ölvén meg, elfogott 20 társzekerrel együtt, mellyek mind rablott jószággal valának megterhelve. A' portugáliak mind a' foglyokat mind a' jószágot Badajozba kísérték a' spanyol hatóságokhoz.

N É M E T F Ő L D.

April. 27én nyitotta meg a' nherczeg a' hessz gyűlést. — Beszédéből ezek jegyzésre méltók: „A' személyes valamint a' telken fekvő terheken, mellyek a' földmivelés virágzását gátolják, törvényhozásunk által már részint segítettünk, részint most munkálkodunk e' könnyítésen; 's ámbar a' telekadót nem tekinthetni a' föld szabad használata gátjának, még is több szempontból czélszerű lesz azt is eltörlení, 's a' földet lassan törvényes úton minden súlyos teher alul fölmenteni. En tudom legalább, hogy alattvalóim közül ezt sokan ohajtják; örömet nyujtok tehát arra segédkezet, 's e' tárgy kidolgoztatását, melly annyi nehézséggel páros, már meg is parancsoltam. Nem állhatom meg, hogy elégtelésemet újra ne fejezzem ki azon örömszerző fogaton, mellyet a' mezőgazdasági egyesület intézete az ország minden részeiben okozott.“ Miután még más belső dolgokat érdeklő részletekről bővecskén szólt, 's fájdalmát jelenté I. Fereacz cs. és apost. király elhunytán, így zárábe többek közt beszédét: „Engem uraim! mindenkor késznek fognak találni, meghallgatni minden illő ohajtást; 's minden rendszabályt elfogadni, melly nélkül, hogy a' kormány erejét zsibbasztaná, vagy a' status csendét kockáztatná, arra szolgálhat, hogy kormány és nép közül száműzze a' bizalmatlanságot, az ország jóllétét előmozdítsa 's az eszes alapokon épült elégtelést mindig tágabbra terjesztesze (Öst. Beob.) — A' zürichi lap szerint „Rumigny ur Bern főhelyet értesité, hogy királyától kapott rendkívüli meghívásnál fogva (a' pairszék polpöréhez) köteleztetvén Schweizot egy időre elhagyni, távolléte alatt Belleval ur leend ügyviselő helyettese, kit ezenel a' respublika bizodalmaiba ajánl.“ —

Gabonaár vidéki városiak piaczin pozs. mérő ezüst kr.

Aprilis 1835.	búza	kétsze.	rozs	árpa	zab	kukur	kéles
30án Bja	136-132	120	112	96	64	112	128
30án Kassán	144-132	—	114	99	72	117	288
30án Lugoson	108-105	94	60	—	66	84	—
30án Mosony	162-154	132	144	120	102	132	—
29én N. Szomb.	180-174	163	166	139	100	172	306
24én Temesvár	115-106	94	—	—	80	97	—
29én N. Várad.	144-120	114	93	—	72	102	288
30án Veszprém	156-150	132	132	120	84	120	132